

משמחי לב

פרשת מקץ

גיליון 3

עגמת נפש רבה. כשהגיעו אחי יוסף למצרים והשתחוו לפניו, הכיר אותם יוסף, והבין שזהו אשר ראה בחלומותיו. אך בצדקותו הרבה התנכר אליהם באותה עת, מכיון שלא רצה להשפילם, שכן, אילו היה מגלה להם כשהשתחוו לפניו, שהוא יוסף אחיהם, היתה נגרמת להם עגמת נפש גדולה, כשהיו נוכחים לראות שהם נוצחו ויוסף צדק בחלומותיו. למרות שיוסף חפץ בכל מאודו להתגלות לאחיו, כבש את רצונו והתנכר אליהם לעת עתה, כדי שלא לביישם. (קדושת לוי)

"ויתן אותי במשמר... אותי ואת שר האופים" (מא, י)

יש להבין, הקשה המהרי"ל דיסקין, מפני מה הזכיר -פה שר המשקים את שר האופים. מה ביקש להשמיע בכך לפרעה. ביאר המהרי"ל דיסקין באופן נפלא: אם המשקים היה אומר לפרעה שיוסף פתר את חלומו והפתרון אכן התקיים, עדיין יכול פרעה לטעון שיוסף ניסה את מזלו. במקרה זה גם הצליח. לכן הסביר המשקים "כאשר פתר לנו כן היה, אותי השיב על כני ואותו תלה". דהיינו, אם יוסף היה פותר רק לטובה, לא היה יוצא מזה נזק. ממה נפשך, אם פרעה יהרוג אותי - אין ממה לחשוש, אם פרעה ישיב אותי למשרתי - הרי שהוא קנה לעצמו ידיד בכך ש"חזה" את העתיד מראש. לעומת זאת אצל שר האופים, יוסף מסתכן כשהוא פותר את החלום לרעה. שכן במקרה הטוב שר האופים ימות, אך אם פרעה ישיב אותו לתפקידו, ייתכן מאוד ששר האופים ירצה להתנקם בו על כך שפתר את חלומו לרעה. לכן הזכיר שר המשקים את שר האופים לפרעה, ללמדו שיוסף מבין בפתרון חלומות ואינו מנחש בעלמא.

(במחשבה תחילה)

"ויקרא פרעה שם יוסף צפנת פענח" (מא, מה)

פסוק זה אמור לענות לנו על שאלה שמתעוררת בענין אחי יוסף, כיצד לא זיהו את אחיהם, המשנה למלך? האם לא שמעו את העבדים קוראים לו בשמו יוסף? על פי פסוק זה, שסיפרה לנו התורה איך קרא פרעה ליוסף, אנו מבינים את התשובה - האחים לא שמעו את שמו של יוסף אחיהם בפי העבדים, משום שהם קראו לו כפי שפרעה כנה אותו: "צפנת פענח". ומדוע התגלגל הדבר לצורך תקון גדול, לכן סובבו משמים שיוסף יקרא בשם אחר, ואחיו לא יכירוהו.

(טעמא דקרא)

ויכירם ויתנכר אליהם" (מב, ו-ז)

מעשה זה של יוסף צריך ביאור, שהרי כשהתגלה אליהם, אמר להם שאין בלבו עליהם, ואם כן, מדוע כשהשתחוו לו התנכר אליהם, ולא גילה להם מי הוא? חלומותיו של יוסף על אחיו הראו, כי אחי יוסף ישתחוו אליו. האחים כעסו מאד על כך, ולכן מכרוהו לישמעאלים. טבעם של בני אדם הוא, שכאשר אדם מנצח את חברו, החבר חש השפלה על כך שהוא נוצח, ונגרמת לו

ויהי מקץ שנתיים ימים ופרעה חולם (מא. א)

האור החיים הקי מפרש שכל משך הב' שנים חלם בכל לילה זה החלום רק ששכחו, עייש. לכאורה קשה, למה מדוע באמת הוצרך פרעה לחלום חלום זה במשך שנתיים? ויבואר על פי מעשה מהבעש"ט שנסע עם תלמידו מורינו הרב מענדיל המגיד מבאר זצ"ל, ובדרך צמא הרב רבי מענדיל למים, ואמר לו הבעש"ט ז"ל אם יהיה לך בטחון אמיתי בהשי"ת הרי שיזמין לך מים, וכך הווה, שנזדמן להם ערל אחד ושאל להם אם פגעו בסוסים שנאבדו ממנו זה שלשה ימים והוא מחפשם, ושאלו אותו אם יש עמו מים, ונתן לרבי מענדיל מים לשתות. ושאל המגיד רבי מענדיל לרבו הבעש"ט כיון שערל זה לא נסע רק למעני לרוות מצמאוני ואם כן מדוע נסע זה שלשה ימים והשיב לו, שאכן השי"ת סובב והזמין אותו מקודם, כדי שכאשר יהיה לך בטחון אמיתי בהשי"ת ימלא מיד מחסורך. הרי שגדול כח הבטחון, שהשי"ת מזמין למלא משאלות אדם קודם שיהיה לו הבטחון על זה אופן באם יהיה לו בטחון, וכן כאן גבי יוסף שתחלה בטח על שר המשקים ונענש עד שהיה לו בטחון בהשי"ת, לכך הזמין השי"ת החלום לפרעה בכל לילה

משך שני השנים, שיהיה מוכן לגאולת יוסף מיד כשיהיה לו בטחון בהשי"ת.

(אמרי פנחס - הרה"ק מקאריץ זי"ע)

ויהי מקץ. (מא. א)

כשמגיע האדם לקץ ימיו אז "ופרעה" מלשון פרוע הוא, כאשר להוותו נתגלה לו "חולם" אשר כל החיים שלו היה חלום, "והנה עומד על שפת היאור" אז רואה שלא תיקן עוד כלום פה בעולם הזה, ולא רק שלא עבר את היאור רק לא בא אפילו אל תוכו. (מאיר עיני ישראל)

והנה עומד על היאור (מא. א)

הנה ראינו שינוי לשון, שכאשר סיפר פרעה את חלומו ליוסף אמר "על שפת היאור" ושינה בלשונו במכוון, לראות אם ירגיש יוסף את השינוי, ובאמת העמידו יוסף על טעותו ואמר לו יוסף שהחלום היה כשעומד על היאור ולא על שפת היאור, וזה כונת הפסוק "עדות ביהוסף שמו" והכונה לרמוז, מה היא העדות

מיישב שכוונתו של יוסף במעשיו היתה הגשמת חלומותיו. וגם לאחר שהחלו הראשון התגשם, הוא המשיך את התרמית, כדי להגשים את השני. אולם תשובתו של רבנו האור החיים זצ"ל לקושיא זו מפעימה: חששו של יוסף היה שאם ייודע לאביו כי עודנו חי, יחקור ויגלה את דבר המכירה, ואחיו יבושו ויכלמו. והרי כל המלבין פני חברו, אין לו חלק לעולם הבא. כלומר, אי הרצון לבייש את האחים גבר על השיקול למעט בצער האב שבו הוא שרוי בין כה וכה. משיקול זה, כבש את געגועיו עד לבואן של שנות הרעב. ואז, כאשר הוכיח לאחיו כי כל השתלשלות העניינים מן השמים, כי למחיה שלחו האלוקים, והם לא היו אלא שלוחי ההשגחה – יכול היה לבשר לאביו על הצלתו והצלחתו, מבלי שייגרם ביוש גדול.

(אוצרותינו)

"ויהי מקץ שנתיים ימים ופרעה חולם" (מא, א)

מובא בבית הלוי סיום תקופת מאסרו של יוסף וחלומו פרעה הם לכאורה שני עניינים נפרדים, אשר מלבד זה שארעו באותו פרק זמן, אין שום קשר ביניהם. צריך להבין, אם כן, מדוע כורך הפסוק את שניהם יחד באמרו, "ויהי מקץ שנתיים ימים ופרעה חולם". אלא בכל דבר בעולם יש סיבה ומסובב. כלומר, ישנה הסיבה הגורמת את הדבר, וקיימת התוצאה הנולדת מן הסיבה. בהבחנה המדויקת מהי הסיבה ומה המסובב שוררת מבוכה רבה, רבים הם הטועים. למשל, אם אדם השקיע כספו בעסק מסוים והרויח על ידי כך ריוח גדול, אומר השכל האנושי, שההשקעה היתה הסיבה שממנה נהיה הרווח הגדול. אליבא דאמת, זוהי טעות גדולה. לא ההשקעה הביאה את הרווח, אלא מן השמים נגזר עליו שירוויח. ואחרי שגזרו כך, מן השמים סובבו את מהלך העניינים בעולם הזה שיבוא אדם זה וישקיע את כספו בעסק מוצלח. נמצא אם כן, שהמציאות היא ההפך ממה שבני אדם רגילים לחשוב, לא העסק הוא הסיבה והרווח הוא המסובב, אלא הרווח שנקבע מן השמים הוא הסיבה והעסק הוא המסובב. כך הוא הענין גם אצל יוסף. המדרש (בראשית רבה פ"ט א') אומר "ויהי מקץ שנתיים ימים ופרעה חולם", זה שכתוב איוב (כח ג) "קץ שם לחשך", קץ שם ליוסף כמה יהיה בבית האסורים. כיון שהגיע הקץ, "ופרעה חולם". כלומר, גם כאן יש מקום לשכל האנושי לטעות ולומר שחלומו פרעה הוא הסיבה שסובבה את הוצאת יוסף מבית האסורים. בא המדרש ומלמדנו שהקב"ה הועיד מראש את חלומו פרעה להיות האירוע שיגשים את יציאת יוסף מבית הסוהר. על כן היה עתוי החלומו תלוי ועומד עד שתגיע העת של "קץ שם לחושך", סוף ישיבת יוסף במאסר. ומכיון שהגיע היום הנכסף, מיד "ופרעה חולם". מעתה מובן היטב סדר העניינים בפסוק וכריכתם יחד. אכן, "מקץ שנתיים ימים", של יוסף, הגיעה העת "ופרעה חולם".

שיוסף אמר אשר בזכותה ידע פרעה שפתרונו אמיתי, ואשר בשל כך המליכו כמשנהלמלך והוציאו על פני ארץ מצרים בתור מושל, וע"ז מתרץ הפסוק "שפת לא ידעתי אשמע" כי בזה ניכר טוב פתרונו, יען אמר על מלת 'שפת' שלא ידע אותה והיא אינה בחלומו פרעה, והוא שומע המלה שפת מפי פרעה, אבל כפי שיודע הוא, לא חלם פרעה כן, רק חלם באמת שעומד על היאור.

(בני יששכר)

ויאמר מרגלים אתם (מב, ט)

מדוע האשים יוסף את האחים דווקא באשמה של ריגול ולא באשמה אחרת? וביאר האדמו"ר בעל ה"אמרי אמת" מגור זצוק"ל, כי יוסף חשש שמא יחקרו וישאלו את אנשי המקום על אודות אחיהם שנמכר לכאן, ועלולים להודיע כי אותו העבד שנמכר הוא המלך, ולכך האשימם "מרגלים אתם", כדי שיפחדו לחקור את אנשי המקום, כיון שחושדים בהם שמרגלים הם.

וקל שדי יתן לכם רחמים (מג, יד)

לכאורה היה צריך לומר: "יתן עליכם רחמים" והרי לכך נתכוון שהשי"ת ירחם עליהם א"כ מדוע אמר: "יתן לכם רחמים", ומבאר הרה"ק רבי משה יחיאל מאוז'רוב זצ"ל, הרוצה שירחמו עליו מן השמים צריך תחילה שיהיה הוא עצמו רחמן, כדרך שאמר כל המרחם עלם הבריות מרחמין עליו מן השמים. (שבת קנא.) יעקב אבינו איחל לבניו שיזכו להיות רחמנים שיתן הקדוש ברוך הוא להם מידה טובה זו של רחמנות על אחרים וממילא ירחמו גם עליהם מן השמים.

(ממעניות הנצח)

"ויזכור יוסף את החלומות... ויאמר אליהם מרגלים אתם" (מב, ט)

יוסף, בנו מחמד עינו של יעקב נעדר! לא יום ולא יומיים, לא שנה ולא שנתיים, אלא עשרים ושתיים שנים! כל אותן שנים ממושכות יום יום שעה שעה חי יעקב בדאגה קשה ואי ידיעה באשר למצב בנו. ומה קורה עם הבן האבוד? בא נעביר את המסך למצרים, שם יושב יוסף בכבודה של מלכות, מוקף בעבדים ושפחות, וסביר להניח שמברק פשוט היה בהישג ידו. מעתה עולה התמיהה "יוסף איכה!?", מדוע אתה מצדך לא ימרים טלפון לבית, להודיע שאתה חי ונושם? בכל אותן שנים לא מצאת כמה שניות להתיישב על אחת מהכורסאות בבית המלוכה ולשגר מכתב לאביך, כדי להפיג צערו, איך הנחתו להתאבל עשרים ושתיים שנים ביגון קודר ובסילוק שכניה? שאלה מתבקשת זו שואל רבנו הרמב"ן (בראשית מב, ט): "כי יש לתמוה אחרי שעמד יוסף במצרים ימים, והיה פקיד ונגיד בבית שר גדול במצרים, איך לא שלח כתב אחד לאביו להודיעו ולנחמו, כי מצרים קרוב לחברון כששה ימים, ואילו היה מהלך שנה היה ראוי להודיעו לכבוד אביו...". הרמב"ן

השתדלות רוחנית, וברגע שיהיה ראוי, יקבל אותה מיד.

"ופרעה חולם" (מא, א)

מדרש: וכי הבריות אינם חולמין, אלא חלומו של מלך, של כל העולם הוא. ויש לומר שקשה על שר המשקים מדוע לא הלך הוא בעצמו אל יוסף להגיד לו את חלום פרעה כאילו הוא עצמו חלם את החלום, וכאשר יפתור לו יוסף, ילך שר המשקים לפרעה ויפתור לו את החלום בשם עצמו, וכל הכבוד היה בא אליו. וזהו שהקשה במדרש: וכי כל העולם אין חולמין, שהיה לו לספר את החלום ליוסף כאילו הוא עצמו חלם זאת. ועל זה תירץ המדרש שחלום של מלך שאני, שאם היה אומר ליוסף בשם עצמו היה פותר לו כמו להדיוט. ועל כן מוכרח היה שר המשקים לומר ליוסף שפרעה הוא החולם, ואז יוסף כבר לא היה מגלה לו את הפתרון רק היה הולך בעצמו לפרעה, ועל כן הוצרך להזכיר את יוסף בפני פרעה. (פרדס יוסף)

את אשר האלקים עשה הגיד לפרעה" (מא, כה)

רבינו האור החיים הקדוש מביא את דברי הגמרא, ששלושה דברים הקדוש מכריז עליהם בעצמו ולא על ידי שליח, ואלו הן: רעב, שובע, ופרנס טוב. ובזה מבאר מה שאומר יוסף לפרעה 'את אשר האלקים עשה הגיד לפרעה', ולכאורה מדוע נאמר 'עושה' בלשון הווה, ולא 'יעשה' בלשון עתיד?? אלא נתכוין לרמוז, שאת הדברים שהקדוש ברוך הוא עושה ומכריז בעצמו, הגיד לפרעה באמצעות החלום. ומוסיף רבינו הקדוש, שגם את הדבר השלישי שהוא 'פרנס טוב' הראהו בחלום, כי כל מה שהודיעו על שנות השובע והרעב, ושהפרות הכחושות אוכלות את הבריאות, הוא בשביל שישכיל לקחת אדם נבון וחכם שידע איך ומה לעשות ששני הרעב יתפרנסו משנות השובע. ובזה מובן מדוע הוסיף יוסף בפתרון החלום 'ועתה ירא פרעה איש נבון וחכם וישיתוהו על ארץ מצרים', ולכאורה איך נעשה יוסף יועץ למלך, והרי ביקש ממנו רק פתרון החלום? אלא התשובה היא, שגם זה חלק מפתרון החלום, שלכן הודיעו הקדוש ברוך הוא שנות השובע והרעב, כדי שימנה פרנס טוב שידע בחכמה ובתבונה, איך לפרנס בשנות הרעב.

"מה זאת עשה אלקים לנו" (מב, כה)

זה ההבדל בין אדם לחמור. חמור כשנותנים לו מכה, אינו מחזיר פניו להתבונן מאין הגיעתו המכה אלא ממשיך בדרכו הלאה. מה שאין כן אדם שמקבל מכה, מיד מחזיר פניו לראות מיהו המכה, ועל מה הוא מכה, ומשתדל לתקן הסיבה שמפני זה הוכה. נמצא שהמכה היתה לתועלת. וכן בכל יסוריו של אדם, אם מחזיר פניו ומתבונן מי המכה ועל מה הכהו – 'מה זאת עשה אלוקים לנו' - יוצא לו מזה תועלת, אבל אם אינו מחזיר פניו לראות ולהתבונן מי הוא המכה ועל

"ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה חלם והנה עמו על היאר" (מא, א)

נאמר כאן 'ויהי' לשון צער, לרמוז על צערו של יוסף הצדיק שנתעכב בבית האסורים במשך שנתים ימים, גם לאחר חלומו של שר המשקים. ואמרו רבותינו במדרש, שהסיבה לכך שקיבל עונש, משום שביקש משר המשקים לאחר שפטר לו את חלומו לטובה, ואמר לו יוסף 'כי אם זכרתני אתך כאשר ייטב לך ועשית נא עמדי חסד והזכרתני אל פרעה והוצאתני מן הבית הזה', ומכיון שאמר בדבריו שני פעמים לשון זכירה, קיבל עונש מידה כנגד מידה, שנשכח כביכול במשך שנתים, כנגד כל פעם שהזכיר הלשון של זכירה - נשכח למשך שנה. ומבאר רבינו האור החיים הקדוש, שסיבת הדבר שנשכח למשך שנה שלימה כנגד כל זכירה, כי החלום של שר המשקים היה בראש השנה שהוא יום הזכרון, ולכן נענש יוסף הצדיק, שהקדוש ברוך הוא מנע את זכרונו באותו יום, וגם בראש השנה הבא אחריו, ובראש השנה השלישית שהוא 'מקץ שנתים ימים' לחלומו של שר המשקים, נפקד יוסף לטובה, וכפי שאמרו רבותינו שיוסף יצא מבית האסורים בראש השנה. ולכן מובן, בגלל שהוא נשכח בראש השנה שהוא 'יום הזכרון', נשכח כבר ממילא למשך כל השנה.

"ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה חלם והנה עמו על היאר" (מא, א)

רבינו האור החיים הקדוש מדקדק בלשון הפסוק, שהיה לו לומר ויהי מקץ שנתים ימים 'חלם פרעה' או 'ויחלום פרעה', ומדוע נאמר בלשון ופרעה חולם?? ומתרץ וזה לשונו: 'עוד אפשר שיכוין לומר, כי שנתים ימים ופרעה חולם בתמידות חלום זה, אלא שלא היה יודע שחלם, ולסוף שנתים חלם ולא שכח'. עד כאן לשונו. כלומר: שבמשך שנתים חלם פרעה את אותו חלום, אלא כשהוא היה קם בבוקר לא ידע מהחלום כי היה שוכח אותו, ולאחר שנתים ימים חלם ולא שכח, ואז הגיעה ישועתו של יוסף הצדיק שיצא מבית האסורים. ונמצינו למדים יסוד גדול באמונה: שלכאורה מה היה הצורך בכך שיחלום פרעה במשך שנתים, והלא עיקר המטרה היה לשוב לפתרון החלום על ידי יוסף, ושיצא על ידי זה מבית האסורים, ולכאורה היה מספיק שיחלום פרעה בלילה האחרון בסיום השנתים ימים. אלא התשובה לכך היא: שהרי כל הסיבה שנתעכב יוסף שנתים ימים בגלל שאמר לשר המשקים והזכרתני, ואם היה יוסף נותן אל לבו לשוב על זה, הרי היה נגאל בתוך השנתים, שהרי תשובה מועלת לכל דבר, לכן מן השמים הכינו סיבת גאולתו שלא יהיה מעוכב אפילו שעה אחת, ובכל השנתים האלו חלם פרעה את אותו החלום, ואם היה יוסף מתקן את הענין הזה שתלה בטחונו בבשר ודם, אז מיד היה פרעה נזכר בחלומו, מה שהיה מביא לגאולתו של יוסף מיד. וכן לגבי פרנסה וכל ישועה שהאדם צריך, עליו לדעת שהישועה עומדת ומחכה לו, והוא רק צריך לעשות

מה הוא מכהו, אין יוצא לו ח"ו תועלת מזה, ואין הבדל בינו לבין ה... (מאמר מרדכי – סלאנים)

"וקל שדי יתן לכם רחמים" (מג, יד)

לכאורה היה צריך לומר: "יתן עליכם רחמים" והרי לכך נתכוון שהשי"ת ירחם עליהם א"כ מדוע אמר: "יתן לכם רחמים"? מבאר הרבי משה יחיאל מאוז'רוב זצ"ל; הרוצה שירחמו עליו מן השמים צריך תחילה שיהיה הוא עצמו רחמן, כדרך שאמר; 'כל המרחם על הבריות מרחמין עליו מן השמים' (שבת קנא). אף יעקב אבינו איחל לבניו שיזכו להיות רחמנים שיתן הקדוש ברוך הוא להם מידה טובה זו של רחמנות על אחרים וממילא ירחמו גם עליהם מן השמים.

(ממעיונות הנצח)

מעשה שהיה

"להשכיחם תורתך"

סיפר הג"ר צבי כהן: 'שאלתי את הגאון רבי חיים קניבסקי אנו אומרים בחנוכה בעל הניסים' - 'להשכיחם תורתך', מה הפשט הרי היוונים לא נתנו בכלל ללמוד?! השיב רבי חיים: 'גם אם למדו במסתרים, הרי היוונים טימאו את השמנים, ובני ישראל הקפידו לאכול בטהרה, ממילא לא היה להם לאכול שמן, שהוא סגולה לזכרון'.

"ולעמד ישראל עשית תשועה גדולה"

סיפר ר' משה שרר ז"ל: ילד קטן הייתי, שוכב במיטה וקודח מחוס. אמא ע"ה הזעיקה את הרופא שבא לביקור בית. הרופא רשם מרשם דחוף, אולם אמא המסורה לא יכלה לצאת לבית המרקחת שכן, כסף לשלם עבור התרופה לא היה בנמצא. בסופו של דבר, הצליחה לאסוף כמה סנטים ויצאה לדרך מתוך החלטה, להביא את התרופה ויהי מה. הרוקח הראשי לא היה, וסגנו הסכים להעניק לה את התרופה היקרה תמורת הפרוטות שבידה. שמחה וטובת לב על שהצליחה במשימתה, יצאה לדרך כשהיא אוחזת בבקבוק הזכוכית היקר מפז, האמור להבריא את בנה יקירה. היא מיהרה כל כך בדרכה עד שמחמת מהירותה נפלה, ובקבוק הזכוכית נשבר לרסיסים. בבכי מר הרימה את פיסת הנייר הרטובה, ובתוכה שברי הבקבוק, ורצה חזרה אל בית המרקחת, שם היה כבר בעל הבית שלא הבין את פשרו של הבכי המר. אמא שידעה כי אין לה כל דרך לשלם עבור התרופה - הבטיחה לו כי תבוא לעבוד בעבודות ניקיון בלילות, ובלבד שיתן לה את התרופה היקרה. הרוקח נטל את השקית הרטובה, הריח לרגע את הריח שנדף ממנה ונעלם מיד. לאחר דקות ספורות שב עם שקית חדשה, ובפנים סמוקות הגיש לה חזרה את מחיר התרופה ואמר: "יש כנראה מלאכים ששומרים על הילד הזה, אוי

ואבוי היה לו היה לוקח את התרופה שרקח הסגן שלי בטעות". "אתה מבין מושליה", פנתה אל, "תלמד מכך שיעור לכל החיים: כשנפלת והבקבוק בידי, חשבתי שהעולם נגמר, זה הסוף! אך למדתי, כי לפעמים כשחושבים ש"זה הסוף" - דווקא אז מתחילה הישועה". (כי אתה עמד) מעשה הובא בישפתי צדיקי' (חנוכה אות ג') בשם זקינו הרה"ק היחידי ושי הרי"ם זי"ע, שפעם באו חסידים אל הרה"ק היחזקה מלובלין זי"ע, וב'פתקא' הזכירו צרתם מ'מויסר' הדר בעירם וכבר כשל כוח הסבל, הרה"ק קרא את ה'יקוטי', ונענה 'הלא איש זה מאיר בשמים בכל העולמות העליונים', ויתמהו החסידים עד מאד, הייתכן כדבר הזה - ששפל אנשים כמותו תאיר נשמתו כל כך, אך לא העזו לשאול על כך לרבם.

לאחר זמן מה הזכירו שוב לפניו את שמו של המסור הרשע ואז בירכס הרבי מלובלין שינצלו מצפרינו. בהזדמנות נשאל ה'יחזקה' על כך, השיב ה'יחזקה', שבשעה שהגישו לפניו את הפתקא בפעם הראשונה הדליק ה'מסור' נרות חנוכה, ועל ידם שרה עליו באותה שעה אור גדול שהאיר את נשמתו. הנה בפי העולם מקובל ללמוד מסיפור זה את גודל הסגולה של הדלקת נרות חנוכה, המאירה אף בנשמת מסור רשע, אך עוד יש ללמוד ממה שאח"כ הצליח ה'יחזקה' לפעול במרומים להושיע את בני העיר מידו, הרי שגם מי שמאיר באור עליון בשעת הדלקת נרות חנוכה לא יהא ניכר עליו שום חילוק אחר ההדלקה אם יחזור לשפלותו.

"ויפרקנו מצרינו"

סיפר הרה"צ מקידינאו, איש אחד שהיה לו בלבולים קשים, הרהורי עבודה זרה אשר אין להעלות על הכתב ר"ל, בא לאיזה גאון וצדיק שיושיעו ממצוקתו, אמר לו הרב, אינני יכול להועילך, לך נא אצל הקדוש ר' שלמה מקארלין, ובא אצל זקני הרה"ק הני"ל בעת הדלקת נר חנוכה, בעת שאמר המזמורים כדרכו בקודש. בהגיעו אל הפסוק 'ויפרקנו מצרינו כי לעולם חסדו' הכה אותו הקדוש על כתפו ואמר אליו, המאמין אתה שהשי"ת יכול לפדות מכל המצרים והקליפות, ותיכף ומיד נרפא האיש מהדמיון הרע ר"ל

לתרומות

טל' 0504147090

לעילוי נשמת

הגה"ק רבי יהודה זאב ליבוביץ זי"ע אבן
הרה"ק רבי יחיאל צבי הי"ד
הרבנית מרת שרה גיטל שטרן ע"ה בת
הגה"ק רבי חיים משה מנדל צוק"ל
ת.נ.צ.ב.ה.